

**VILNIAUS SALININKŲ GIMNAZIJOS
MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TVARKOS
APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių mokymosi pasiekimų ir vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) yra parengtas, vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309, Bendrosiomis programomis, Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773, administracijos, mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimais.
2. Tvarkoje aptariamais vertinimo tikslais ir uždaviniais, vertinimo principais ir nuostatos, vertinimo planavimas, vertinimas ugdymo procese, įvertinimų fiksavimas, vertinimo informacijos analizė, namų darbų skyrimas ir vertinimas, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas.
3. Tvarkoje vartojamos sąvokos:
  - 3.1. mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti;
  - 3.2. įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą;
  - 3.3. įsivertinimas (refleksija) – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus;
  - 3.4. vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas);
  - 3.5. vertinimo kriterijai – mokytojas pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus numato mokinių pasiekimų vertinimo lygius;

- 3.6. signalinis pusmečio įvertinimas – kartą per pusmetį iš esamų pažymių vedamas aritmetinis vidurkis, įskaičiuojant neatsiskaitytus darbus, kaupiamuosius balus, leidžiantis mokiniui įsivertinti esamą situaciją;
- 3.7. kontrolinis darbas – žinių, gebėjimų, įgūdžių demonstravimas arba mokinio žinioms, gebėjimams, įgūdžiams patikrinti skirtas ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių;
- 3.8. atsiskaitymas žodžiu - tai monologinis ar dialoginis vertinamas kalbėjimas, skirtas patikrinti, kaip mokinys geba lietuvių ar užsienio kalba taisyklingai, argumentuotai, įtikinamai reikšti mintis. Kalbų mokytojai organizuoja ne mažiau kaip vieną atsiskaitymą žodžiu per pusmetį. Mokinys įvertinamas tą pačią pamoką. Rekomenduojama atsiskaitymą žodžiu organizuoti ir socialinių mokslų mokytojams;
- 3.9. savarankiškas darbas – tai atsiskaitymas raštu, organizuotas iš vienos ar kelių pamokų medžiagos. Darbo tikslas – išsiaiškinti, kiek mokinys, naudodamasis įvairiais šaltiniais, mokymo(si) priemonėmis, geba įgytas žinias pritaikyti individualiai.
4. Atsižvelgus į vertinimo tikslus, taikomi šie vertinimo tipai:
- 4.1. Diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti.
- 4.2. Formuojamasis ugdomasis vertinimas – ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmolti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų.
- 4.3. Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą.
- 4.4. Kriterinis vertinimas – vertinimas, kurio pagrindas – tam tikri kriterijai (pasiekimų lygiai), su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.
- 4.5. Individualios pažangos (idiografinis) vertinimas – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga;
- 4.6. Kaupiamasis vertinimas arba sudėtinis pažymys– tai informacijos apie mokinio veiklą, mokymosi pažangos ir pasiekimų, pastangų suminis balas.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tikslai:
- 5.1. nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;

- 5.2. palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;
  - 5.3. apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (baigiant pusmetį, mokslo metus) ar mokymosi pagal pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą rezultatus ir sertifikuoti;
  - 5.4. vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.
6. Vertinimo uždaviniai:
- 6.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir tobulintinas puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;
  - 6.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;
  - 6.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

7. Vertinimo nuostatos:
- 7.1. vertinimas grindžiamas mokinių amžiaus tarpsniais, psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;
  - 7.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, žinių taikymo gebėjimai, aukštesnieji mąstymo gebėjimai.
  - 7.3. ugdymo(si) procese svarbus formuojamasis vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi. Mokiniai, konsultuojami mokytojo, pagal kriterijus mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą.
  - 7.4. ugdymo procese formuojamasis vertinimas derinamas su diagnostiniu ir kaupiamuoju vertinimu. Vertinimo (pripažinimo) ir įsivertinimo metodai bei procedūros, vertinami ir įsivertinami ugdymosi rezultatai, vertinimo informacijos panaudojimas atitinka ugdymo programose keliamus ugdymosi tikslus ir numatytus rezultatus. Pripažįstamos mokinio savarankiškai (savaiminio mokymosi būdu), dalyvaujant neformaliojo švietimo programose ir kitoje veikloje įgytos kompetencijos.
  - 7.5. kognityvinių gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai, tarptautiniai ir nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai ir patikrinimai) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus.
8. Vertinimo principai:

- 8.1. tikslingumas - vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį;
- 8.2. atvirumas ir skaidrumas - su mokiniais tariamasi dėl (į)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai;
- 8.3. objektyvumas – remiamasi pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktais apibendrintais kokybiniais mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašais;
- 8.4. informatyvumas - vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką mokinys jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti;
- 8.5. aiškumas - vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais.

IV. VERTINIMO PLANAVIMAS

9. Dalyko vertinimo metodika aptariama ir apibūdinama dalykų metodinėse grupėse.
10. Ilgalaikiuose teminiuose planuose mokytojas planuoja vertinamus darbus.
11. Kriterijus vertinimui ugdymo(si) procese nustato mokytojai arba patys mokiniai, padedami mokytojo. Diagnostinių testų, tarptautinių ir nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų ir patikrinimų vertinimo kriterijai apibrėžiami iš anksto, kad mokiniai su mokytojais juos galėtų aptarti ir išsiaiškinti.
12. Vertinant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą, remiamasi bendrosiose ugdymo programose apibrėžtais mokymosi pasiekimais arba konkrečiam mokiniui pritaikytoje ugdymo programoje numatytais pasiekimais.
13. Dalyko mokytojai su savo dalyko vertinimo kriterijais mokinius supažindina per pirmąsias rugsėjo pamokas. Mokinių tėvus su dalykų vertinimo kriterijais klasės vadovas supažindina pirmojo klasės tėvų susirinkimo metu.

V. VERTINIMAS MOKANT IR MOKANTIS

14. Pradinio ugdymo procese prioritetas teikiamas mokymąsi palaikančiam vertinimui. Vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga, nelyginama su kitų mokinių pasiekimais.
15. Pradinio ugdymo programoje mokinių pažangai ir pasiekimams fiksuoti ir vertinimo informacijai pateikti naudojami komentarai, vertinimo aplankai, kuriuos, mokytojo padedami, mokosi sudaryti patys mokiniai, kartu mokydamiesi įsivertinti ir savo pasiekimus. Mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami.
16. Pradinio ugdymo programoje pirmoje klasėje mokantis mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus ir individualią pažangą ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.
17. Adaptaciniu laikotarpiu 5 klasių ir naujai atėjusių mokinių mokymosi pasiekimai nepatenkinamais įvertinimais nevertinami.

18. Mokinių žinios, gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, pažanga vertinama pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo ir brandos egzaminų vertinimo instrukcijas, mokytojo ugdomojo dalyko vertinimo metodus, formas ir kriterijus.

19. Kompetencijos, ypač nuostatų dėmuo, vertinamos ir įsivertinamos mokinių ir mokytojo sąveikoje, dialoguose, diskusijose, renkant ir kaupiant kokybinius kompetencijų įrodymus (mokinių darbai, įvertinimai, įsivertinimai, komentarai, refleksijos) vertinimo aplankuose (taip pat ir e. aplankuose).

20. Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose aprašytus pasiekimus taikant formalųjį vertinimą – 10 balų sistemą arba „įskaityta“, „neįskaityta“.

21. Pasiekimų įvertinimų reikšmė: 10 – puikiai, 9 – labai gerai, 8 – gerai, 7 – pakankamai gerai, 6 – patenkinamai, 5 – pakankamai patenkinamai, 4 – silpnai, 3 – blogai, 2 – labai blogai, 1 – nieko neatsakė, neatliko užduoties. Patenkinami įvertimai – 4-10 balų, „įskaityta“; nepatenkinami įvertinimai – 1-3 balai, „neįskaityta“.

22. Mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimas vykdomas reguliariai. Rekomenduojamas pasiekimų vertinimo dažnumas nurodomas mokyklos ugdymo plane.

23. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, gaunama ugdymo procese, panaudojama, nustatant mokinių mokymosi poreikius, pritaikant ugdymo turinį individualiai mokiniui, mokinių grupei ar klasei, aptariant mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

24. Duomenys apie mokinių pasiekimus, gauti, atliekant tarptautinius ir nacionalinius mokinių pasiekimų tyrimus, diagnostinius testus, panaudojami, informuojant tėvus (globėjus, rūpintojus) ir visuomenę apie bendrojo ugdymo kokybę ir rezultatus, rengiant formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, teminius planus, kuriant mokymo(si) medžiagą, aprūpinant mokyklą priemonėmis, tobulinant mokytojų kvalifikaciją.

25. Mokinių mokymosi pasiekimų įvertinimo formos, už kurias rekomenduojama rašyti sudėtinį – kaupiamąjį pažymį:

25.1. už darbą pamokoje (savarankišką darbą raštu ar žodžiu, darbą grupėje, individualias mokinio pastangas, aktyvumą ir kt.);

25.2. už namų darbus;

25.3. už kitą veiklą (dalyvavimą mokyklos, miesto renginiuose, akcijose, atstovavimą mokyklai mieste, respublikoje ir kt.).

Apie šiuos vertinimo būdus mokytojas informuoja mokinius mokslo metų pradžioje.

26. Kontrolinių darbų organizavimo tvarka ir vertinimas:

26.1. Kontrolinius darbus mokytojai – dalykininkai organizuoja vadovaudamiesi dalykų ilgalaikiais planais.

26.2. Kontrolinių darbų tvarkaraštis rengiamas mėnesiui ir skelbiamas TAMO dienyne. Dėl objektyvių priežasčių mokytojas turi teisę kontrolinio darbo laiką keisti, bet būtina informuoti mokinius.

26.3. Mokytojas apie kontrolinį darbą mokinius informuoja ne vėliau kaip prieš savaitę, supažindina su darbo struktūra, turiniu, vertinimo kriterijais.

26.4 Apie savarankišką darbą mokiniai gali būti neinformuojami.

26.5. Per dieną organizuojamas vienas kontrolinis darbas.

26.6. Sudarant kontrolinio darbo užduotis rekomenduojama laikytis eiliškumo: nuo lengvesnių užduočių eiti prie sunkesnių. Užduotimis patikrinami įvairūs mokinių gebėjimai (žinios, jų taikymas, analizė, lyginimas ir kt.).

26.7 Gretimose klasėse ar grupėse dirbantys mokytojai derina kontrolinių darbų turinį ir vertinimo normas.

26.8. Mokytojas, ištaisęs kontrolinius darbus, juos grąžina mokiniams ne vėliau kaip po dviejų savaičių. Rekomenduojama visą pamoką skirti kontrolinių darbų analizei: bendrus darbo rezultatus pristatyti visiems klasės mokiniams ir pasidžiaugti jų sėkmėmis, pagal galimybes ir poreikius nesėkmes aptarti su kiekvienu mokiniu individualiai bei numatyti būdus mokymosi spragoms šalinti.

26.9. Jei mokinys nedalyvauja kontroliniame darbe, už jį atsiskaito po pamokų arba kitu susitartu su mokytoju laiku per mėnesį. Mokinio pageidavimu mokytojas teikia konsultacijas. Laiku neatsiskaičiusiam mokiniui įrašomas įvertinimas 1.

26.10. Kontrolinis darbas pusmečio paskutinę dieną, paskutinę dieną prieš mokinių atostogas, pirmą dieną po atostogų ar šventinių dienų neorganizuojamas.

27. Siekiant apibendrinti dalyko pasiekimus, tinkamai pasirengti PUPP, II gimnazijos kl. mokiniams kartą per mokslo metus (kovo-balandžio mėn.) organizuojami bandomieji patikrinimai, parengti pagal PUPP programas. Darbai vertinami pažymiu.

28. Siekiant apibendrinti dalyko pasiekimus, padėti apsispręsti, kokius pasirinkti brandos egzaminus, tinkamai jiems pasiruošti, IV gimnazijos kl. mokiniams kartą per mokslo metus organizuojami bandomieji egzaminai. Darbai vertinami pažymiu. Mokyklos direktoriaus pavaduotojas ugdymui, atsakingas už vidurinio ugdymo organizavimą, kartu su mokytojais

analizuoja bandomųjų brandos egzaminų rezultatus ir priima sprendimus dėl pedagoginės pagalbos teikimo bei, jeigu reikia, ilgalaikio plano koregavimo.

29. Diagnostiniai testai ir bandomieji egzaminai mokiniams yra privalomi. Nedalyvavusiems mokiniams yra sudaromos sąlygos parašyti darbą.

30. Namų darbų skyrimo ir vertinimo tvarka:

30.1. Namų darbai gali būti trumpalaikiai (juos mokiniai turi atlikti iki kitos pamokos) arba ilgalaikiai (dėl jų atlikimo termino mokytojas ir mokiniai susitaria).

30.2. Mokinių atostogų laikotarpiu mokiniams namų darbai nėra skiriami.

30.3. Mokytojas su mokiniais susitaria dėl namų darbų skyrimo apimties, užduočių pobūdžio, vertinimo bei jo fiksavimo. Toje pačioje klasėje dirbantys mokytojai tarpusavyje derina namų darbų skyrimą.

30.4. Mokytojas skiria tikslingus, diferencijuotus namų darbus, įvirtinančius pamokoje įgytas žinias, gebėjimus, ugdančius mokinių kritinį mąstymą, kūrybiškumą. Mokymosi sunkumų patiriantiems mokiniams skiria namų darbus, įvirtinančius pamokoje įgytas žinias, šalinančius mokymosi spragas bei stiprinančius mokymosi motyvaciją. Skiriamus namų darbus mokytojas tikrina reguliariai ir sistemingai.

VI. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

31. Mokiniui, baigiant pradinio ugdymo programą, mokytojas parengia mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašą, kuris padeda užtikrinti kiekvieno mokinio sėkmingą perėjimą prie mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programą.

32. Pagrindinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

33. Baigę pagrindinio ugdymo programą mokiniai yra sukaupę jų įgytas kompetencijas įrodančių darbų ir vertinimų visumą.

34. Vidurinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio pagrindinio ugdymosi rezultatais ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

35. Pusmečių ir metinių įvertinimai pasiekimų apskaitos dokumentuose fiksuojami pažymiais arba rašoma „įskaityta“, „neįskaityta“. Mokiniui, atleistam pagal gydytojo rekomendaciją, pusmečio ar metinių pažymių stulpelyje rašoma „atl.“.

36. Pusmečio pažymiai vedami skaičiuojant įvertinimų aritmetinį vidurkį ir atsižvelgiant į mokinio padarytą pažangą.

37. Metinis įvertinimas vedamas iš I, II pusmečių įvertinimų vidurkio.

38. Mokytojai paskutinių pusmečio (mokslo metų) pamokų metu organizuoja mokymosi pasiekimų ir pažangos įsivertinimą:

38.1. mokiniai raštu ar žodžiu analizuoja savo mokymąsi, padarytą pažangą, su mokytoju aptaria sėkmes ir nesėkmes, planuoja tolesnį mokymąsi;

38.2. mokytojai apibendrina informaciją apie mokinio, grupės ar klasės pasiekimus bei padarytą pažangą ir atsižvelgia į ją planuodami tolesnę ugdymo veiklą.

39. Mokytojų tarybos posėdžiuose, metodinėse grupėse mokytojai analizuoja pusmečių, metinių, standartizuotų testų, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo, brandos egzaminų rezultatus.

Priima sprendimus dėl mokymo(si) metodų, priemonių, naudojamų užduočių ir kt tinkamumo, tikslingumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų realumo.

VII. TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

40. Informacija apie mokinio pasiekimus, lankomumą tėvams (globėjams, rūpintojams) pateikiama elektroniniame dienyne.

41. Iškilus mokymosi, lankomumo, elgesio ar kt. problemoms, tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami įvairiais būdais: skambinant, individualiai kalbant, rašant elektroninius laiškus, registruotus laiškus.

42. Mokytojas reguliariai informuoja klasių vadovus apie jų auklėtinių mokymąsi, lankomumą ir elgesį, išveda signalinius pusmečių įvertinimus.

43. Klasių vadovai savo klasės mokinių signalinius pusmečio įvertinimus aptaria su jų klasę kuriojančiu direktoriaus pavaduotoju ugdymui, informuoja mokinių tėvus dėl nepatenkinamų signalinių pusmečio įvertinimų. Šiuos mokinius (jei yra būtinybė, ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus)) klasės vadovas kviečia pokalbiui. Į pokalbį gali būti kviečiami mokytojai- dalykininkai, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, mokyklos direktorius. Specialiųjų poreikių mokinių signalinius pusmečių įvertinimus mokytojai – dalykininkai aptaria su specialiuoju pedagogu.

44. Mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) pageidaujant, gali būti peržiūrimi pasiekimų įvertinimai mokyklos ugdymo plane nustatyta tvarka.
